No. 23. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 3 Februarij.

FRANKRIJK.

Parijs, den 31sten Januarij.

Door de bureaux der kamer van afgevaardigden zijn gisteren onderscheidene candidaten benoemd, waaronder die voor het onderzoek van het wetsvoorstel wegens de dotatie van den kroonraad en den burgerlijken regter te bewerken. Door de oppositie zal deze wet met levendigheid bestreden; van de regte zijde zullen de ministerie zuiveren, intusschen, volgens het *Journal des Débats*, slechts drie zich tegen het ontwerp hebben verklaard. — De kamer van afgevaardigden heeft heden de discussie over de gemeentenattributien voortgezet.

Naar hetgeen men overigens omtrent de discussie vernemt, die bij de benoeming van heden heeft plaats gehad, en waarvan door de ministeriele bladen gezwegen wordt, was de opposition tegen het gemeld ontwerp van algemeen geweest, en had men de redenen van den ministerielen kant in het belang des ontwerps over 't algemeen zwak gevonden. In het tweede bureau heeft men de benoeming tot heden verhinderd, omdat men zekerheid wenschte, dat de heer *Dupin* tot lid van gezegde commissie zou benoemd worden, welk gewin het ministerie alsdan hoopte te maken.

— De heer *Barthe* is bij de kamer der pairs tot rapporteur van het ontwerp wegens de verpligting tot kennisgeving van aanslagen op 's Konings leven benoemd. Men ziet met belangstelling zijne voordragt te gemoet, daar de heer *Barthe* nu omtrent vijf jaren geleden de afschaffing verlangde van dezelfde bepalingen welke hij nu zal moeten verdedigen.

— Men spreekt weder van diplomatieke nota's tusschen ons kabinet en dat van St. James. Dus gouvernement zou bij het Britsche de plagten van de Papalsche regering ondersteunen, welke laatste tot heden reeds verscheidene malen, doch vruchteloos, vertogen te Londen had gedaan, dat van wege het engelsch bestuur last mogt gegeven worden om den Prins van Capua van het eiland Malta te verwijderen, waar deze jonge onbezonnen vorst gestadig kuiperijen in 't werk stelde, om eene revolutionnaire beweging in het koningrijk Napels te bewerken, en zelfs, van waar wist men niet, aanzienlijke geldsommen had ontvangen, die hem behulpzaam waren om zijne plannen te bevorderen.

— De griep heeft hier zoo plotselijk de overhand genomen, dat alle zaken er onder lijden en men vreest dat de kamer hare zittingen er kortstondig voor zal moeten staken. De ziekte heeft zich onder alle klassen der maatschappij verspreid. De koning werd 11. zaturdag door haar aangetast. De heeren *Molé*, *Duchatel* en vele leden van het korps diplomatiek lijden eveneens aan deze epidemie.

— Uit Marseille schrijft men omtrent den aanstaanden togt naar Constantine, dat de artillerie die bij het expeditiekorps zal worden gevoegd, uit acht batterijen zal bestaan; het arsenaal van Toulon zou er twee leveren; een van 24 en een van 8 ponders; de andere moeten van Valence, Toulouse en elders komen. Voorts was men druk bezig aan het maken van caissons, het vervaardigen van patronen, enz. Met uitzondering van het 2de regiment ligte troepen, zou geene der afdeelingen van het tegenwoordig bezettingskorps tot de nieuwe expeditie behooren. Voor het overige zal het geheele wapen der infanterie er bij vertegenwoordigd worden, daar de afdeelingen die er geen deel van uitmaken toch elk een contingent van 25 man zullen leveren, om bij degene die medetrekken te worden ingedeeld. Te Toulon heerscht, ter zake der Constantinische expeditie, thans eene groote drukte; op de reede liggen omtrent een twintigtal oorlogschepen, en in de haven nagenoeg evenveel.

— Het ministerieel blad *la Charte van 1830* hield gisteren avond de volgende telegrafische depeche omtrent de spaansche zaken, in:

„ Narbonne 28 januarij.

„ Den 24sten is de engelsche vloot van Barcelona door de voorgaande vervangen geworden. De generaal *Serrano* heeft de maatregelen door den generaal *Pareno*, tot herstel der orde genomen, goedgekeurd. Te Barcelona was den 24sten de rust hersteld, maar de gemoederen waren er nog in gisting.

„ *Cabrera* is den 16den nabij Valencia gekomen met zeven bataillons. De benden worden geducht in dat koningrijk. De bandeloosheid van de troepen der Koningin belet hun te handelen. Valencia was den 20sten rustig, hetgeen [illegible] ing van den gouverneur *Sequera* ingevolge dank [illegible] Sedert den 17den waren er drie posten gesteld.

Uit deze depeche blijkt derhalve, dat, terwijl men de karlisten, na het ontzet van Bilbao heeft willen afschilderen als geheel moedeloos en op het punt van door de samenwerkende maatregelen der onderscheidene legerafdeelingen der Koningin en der vreemde hulpkorpsen te worden ingesloten, deze, verre van geheel ter neder geslagen, nog kracht genoeg hebben om weder onverwacht met eene niet onaanzienlijke magt van zeven bataillons den schrik in Valencia en tot nabij de poorten der hoofdstad van dat gewest te verspreiden. Uit andere oorden van Spanje [illegible] karlistische benden nog even als te voren het land [illegible] gemeenschap stremmen; vooral is die aan den zuidelijken kant met Andalusie gedurig afgebroken, hetgeen in de hoofdstad gelegenheid geeft tot de verspreiding der onrustbarendste gerüchten, zoo als van ernstige wanorden die te Cadix zouden zijn uitgebarsten, enz.

De laatste berigten uit Madrid gaan tot den 23sten. Het ministerie had aan den generaal *Narvaez* gelast de hoofdstad binnen 24 uren te verlaten, doch men meende dat het niet ernstig op dit bevel zoude durven aandringen. De officiele courant van dien dag behelsde een lang rapport van den generaal *Espartero* over het gevecht van den 24sten December ll. Daarin worden de wederzijdsche positien op dien dag aangeduid, de korpsen aangehaald die zich het meest onderscheiden hadden en wordt eindelijk het op den vijand veroverde opgegeven, dat niet minder dan in 26 stukken en een groote menigte krijgsmaterieel ens. had bestaan. Hoe veel staat echter op zulk een rapport valt te maken mag uit de opgave des generaals blijken, dat de eerste zijner divisien slechts 4 dooden met 16 gekwetsten, de tweede 7 dooden en 27 gekwetsten, zoude gehad hebben.

Overigens behelzen de berigten uit Madrid niet veel bijzonders. Men sprak er van het verraan eener karlistische bende van 700 Catalonïers, onder zekeren *Arbones*, die den Ebro overgetrokken en tot Alcolia del Cinca gevorderd was.

Het gerucht eener reis van den heer *Mendizabal* naar Londen of Parijs werd voor ongegrond gehouden.

— Ter beurze van heden leden de 3 pCt. renten eene geringe daling. Men zeide dat de heer *Dupin* tot lid van de hierboven vermelde commissie was benoemd, welke keuze voor het ministerie niet gunstig konde zijn. Met ongeduld verwacht men de openingsrede van den koning van Engeland. De Spaansche fondsen waren flaauw; nadere tijdingen werden er nogtans niet verspreid. De notering was heden (**31** *Januarij*) 5 pCt. 100,20; 3 pCt. 79,75; Nap. renten 98,50; Portugal 30⅞; Spanje Ardoin 25¼; Passive 6⅞; Rom. L. 102.

DUITSCHLAND.

Frankfort, den 30sten Januarij.

In de beide Saxische kamers had dezer dagen eene vrij zonderlinge doch opmerkelijke discussie plaats. Onder de Pausen was het steeds gebruikelijk, bij gelegenheid van het afsterven van een der R. K. Vorsten van Europa, eene lijkrede op hen uit te spreken. Zulks werd door den tegenwoordigen Paus den 21sten November ll. voor Koning *Anton* van Saxen gedaan, en bij die gelegenheid de daden of het karakter van den gewezen Koning vrij sterk gegispt, onder anderen omdat de Saxische Vorst zijn land met eene constitutie begiftigd had. Deze rede nu is door de dagbladen openbaar geworden en daarover beklaagde zich een der leden in de eerste kamer, door een paar zijner mede-ambtgenooten in zijne klagt ondersteund wordende, en wel voornamelijk ter zake dat de Paus in zijne rede een blaam had geworpen op het karakter van den geëerden landsvader voor eene daad, waarin hij zich vrijwillig bij magte was geweest. De meerderheid in de kamer verkoos echter de dagorde. In de tweede kamer liep de zaak intusschen hooger, en werd daar besloten om dezelve in geheim comité te behandelen. Het protocol dezer geheime zitting is nog niet openbaar geworden.

— Men vernéemt thans dat men de aardbeving, die zich te Freyburg en Bazel heeft doen gevoelen, ook om denzelfden tijd, en in schier dezelfde mate, te Oberndorf, Biberach, Reutlingen, Neuw-Ulm en te Stuttgart heeft waargenomen. In laatstgenoemde plaats heeft men een half uur omstreeks voor dat de eerste schok merkbaar viel, een helder flikkerend vuur aan den hemel bespeurd, hetwelk zich uit zuiden opkwam, zich al meer en meer tot op verschillende graden breedte uitspreidde, zich tot het zenith verhief en ongeveer een uure 's nachts aan den noordelijken gezigteinder verdween. — De beide schokken schijnen ook hier hunne rigting van het oosten naar het westen genomen te hebben.

— In de Hanoversche Standen-vergadering zijn dezer dagen in de hoofdzaak aangenomen de van wege de regering aan hen gedane voordragten omtrent de joden, die van eene veel gunstiger en verlichter denk- en handelwijze getuigden, dan die was, waarover zij zich daar nog steeds te beklagen hadden.

— Uit Glarus, in Zwitserland, schrijft men dat aldaar veel gisting heerschte onder de werklieden van de fabrijk van een zekeren heer *Trumpi*, veroorzaakt door eene bepaling van hunnen meester omtrent het aanvangen van den dag-arbeid. Deze gisting was ook tot de arbeiders in andere fabrijken, die eene dergelijke bepaling meenden te moeten duchten, overgeslagen. De fabrijken waren dien ten gevolge gesloten en de arbeiders raadpleegden onder elkaar wat hun te doen stond.

— Te Genua wilde men officieel onderrigt zijn dat te Tripoli de pest zou zijn uitgebroken; en dat de te Malta liggende engelsche scheeps-divisie, uit een linieschip, admiraal-fregat en verscheidene kleinere vaartuigen bestaande, van dat eiland zoude wegzeilen en zich naar Tripoli begeven, om den nieuwen gouverneur aldaar aan de uitvoering der handels-verdragen met Groot-Brittannie te herinneren en te gelijker tijd voldoening te vragen voor het door den Pachalyksgenoot den engelschen konsul gehouden gedrag.

— De Weenersche beurs van den 25sten Januarij gesloten: Met. 104½; 4 pCt. 99⅝; 5 pCt. fin. Bankactien 1558.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den Februarij.

Bij koninklijk besluit van 20 Januarij 1837 (Staatsblad N°. 1.) is de onlangs te Tiel, onder de benaming van Nederlandsche algemeene verzekering-maatschappij tegen zee-, rivier-, en hagelschade, opgerigte naamlooze maatschappij, bekrachtigd en de deswege tusschen de deelgenoten verleden akte van overeenkomst goedgekeurd. Deze maatschappij, waarvan de zetel te Tiel gevestigd blijft, is aangegaan voor den tijd van dertig jaren; zij is bestemd tot het verzekeren van schepen, met derzelver ladingen, tegen zee- en rivier-gevaar, van goederen, tegen alle gevaar van vervoer; en van veldvruchten tegen hagelschade. Het maatschappelijk kapitaal is bepaald op *f* 500,000, verdeeld in 100 aandeelen van *f* 5000 ieder. Het reserve-fonds is vastgesteld op *f* 50,000. Het bestuur der maatschappij is opgedragen aan zeven commissarissen en een directeur. Tot commissarissen, tevens leden van den raad van administratie, zijn benoemd de heer Mr. *W. A. van Lidsle de Jeude* en Jhr. *D. F. Reuchlin*, beide te Tiel wonachtig, en tot directeur de heer *P. A. Reuchlin*, te Tiel.

— De Javasche Couranten tot den 21sten September behelzen de volgende door Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal, in Rade, gedane benoemingen:

Tot lid in den raad van justitie te Soerabaya, mr. *C. A. de Jongh*, tot dusver waarnemend secretaris fiskaal bij de regtbank van omgang in de 1ste afdeeling, en zulks ter vervanging van mr. *A. P. van Alphen*, aan wien, op zijn verzoek, verlof uit 's Lands dienst verleend is; tot secretaris en fiskaal bij de regtbank van omgang in de 1ste afdeeling, mr. *G. A. A. du Rij Spiering*, en tot secretaris der residentie Banjoemas, *L. H. Kaeff*, thans eerste commies op het residentie-kantoor aldaar, ter vervanging van *W. J. van Schmid*, op zijn verzoek tijdelijk op wachtgeld gesteld.

Nog vindt men daarin het onderstaand berigt van Batavia den 16den September:

De extra Bombay Courier van den 28sten Julij jongstleden meldt het volgende:

Het compagnieschip *Olive*, kapitein *Hawkins*, is heden ochtend aangekomen van Suez den 29 Julij en van Mocha den 7 Julij, met de pakket van Junij van Engeland. Het schijnt dat het stoomschip, hetwelk de pakketten naar Malta heeft gebragt, uit Falmouth is gezeild den 3den Junij. De gemeenschap tusschen Engeland en Indië is alzoo bij deze gelegenheid bewerkstelligd in den voorbeeldeloos korten tijd van vier en veertig dagen.

Ter Antwerpsche beurs van gisteren was er veel handel in de Ardoins, welke gedurende den geheelen beurstijd zeer gezocht waren. De werden aanzienlijke aankoopen voor vreemde rekening gedaan. De koers vlotte tusschen 24, 25⅛, 24; na de sluiting dreef men den prijs op tot 24⅛ à 24¼. De speculanten bouwden hunne hoop op de openingsaanspraak van den koning van Engeland op eergisteren gehoudene. De notering was gisteren (1 *Februarij*) Belg. 100½; C. Metall. 107½, ¾; Spanje Ardoin 24, 23⅞, 24; Differed. 8¾; Nap. renten 92½; B. Tevohere 60, 3 pCt. Rom. L. 101; Id. te Antw. 98¼; Bruz. 85⅝. Sicq. p. m. Rom. L. 101; Id. te Antw. 98¼; Bruz. 85⅝. Wisselkoers op Ams. en Rott. ⅛ pct. verlies k. z.

Heden avond vernemen wij, dat op Vrijdag den 10den dezer, des avonds half 8 uren, in de Zaal *Amicitia* alhier, zal worden gegeven Een Groot Concert door den Heer BELLEVILLE OUHY en Mevrouw Zijne Echtgenoot, beide zeer bevoegde Virtuozen, de eerste op de Viool en de tweede op de Piano Forte, hunne talenten zijn te veel bekend, dan dat wij ons met zouden voorstellen, dat dit Concert met een talrijk gezelschap zal worden vereerd. De plaatsen kunnen worden besproken.

17de Koninklijke Nederlandsche Loterij.

DERDE KLASSE.

Trekking: N°. 441, een prijs van *f* 2500; N°. 15515, *f* 1000; N°. 7031, *f* 1000.

2de — N°. 5661, een prijs van *f* 1000; N°. 8385, *f* 1000; N°. 16638, *f* 1000.

3de — N°. 7682, een prijs van *f* 1500; N°. 9235, *f* 1500.

4de — N°. 2254, een prijs van *f* 10,000; N°. 7911, een premie van *f* 2000.

ZAADMARKT TE AMSTERDAM.

Van Woensdag 1 Februarij.

RAAPOLIE. — Was heden flaauw.

KOOL- en LIJNZAAD. — Zonder handel: per 6/w. *f* 38; vliegend *f* 37 à 36¾; p°. Mei *f* 35½ à 35; September en October *f* 34¼ à 34.

LIJNOLIE. — per 6/w. *f* 35 ¾ vliegend *f* 34. 2.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS (aandeelen van 1 *Februarij*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 53, ⅛; ditto 3 pCt. 101, ¼; Kamb. *f* 25⅝, ⅝; Amort. Syndic. 4½ pCt. 94⅝, ¾; 3½ pCt. 78; Handel. 186½, 187; Hardoins 85 ⅝, 85½; ditto Coup. 45; Ongest. 8⅜; Pass. 7⅛; Columb. 20⅝, ½, ⅝; Penman. 13¾; Enk. bl. gr. 23⅜.

*** De Ondergeteekende acht het van zijn pligt aan het Publiek door deze kennis te geven, dat hij dezer dagen aanzien algemeen verspreidde gerucht over een vermeenden voorval, die op Zaturday morgen den 28. Januarij in zijnen Winkel zoude hebben plaats gehad, als houdende voor schandelijken laster, door eene zijner dagelijksche vijanden, t.t. verkorting van des Ondergeteekenden, en geluk uitgestrooid, en dat hij een iegelijk die zal bevonden worden zich aan de verspreiding van dien schandelijk verzonnen leugen te hebben schuldig gemaakt, door den weg van regten zal doen ondervinden, dat men niet ongestraft een iegelijk die men wil, zal kunnen lasteren; terwijl hij aan een ieder die hem den eersten verspreider van dezen schandelijken leugen naar regten volledoende zal kunnen aanwijzen, de som van *vijf honderd guldens* als geschenk toezegt.

BREDA, den 2den Februarij 1837. [illegible]

*** Diegene welke iets te vorderen heeft van wijlen Hoogvermogend is aan den Wel-Edel-Gestr. Heer DIRK DIRKSZOON BERNARDUS DE HAAN, in leven 1e Luitenant-Adjudant der Artillerie, gestaand hebbende en overleden te *Ede*, den 27. Januarij 1837, gelieve daarvan, vóór of uiterlijk den 15. Maart dezes jaars, opgave te doen ten Kantore van den Notaris J. C. FISCHER, te *Ede*. Brieven *franco*.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de Hollandsche Tooneelisten, onder Directie van Mevrouw A. G. OTTINGH, het genoegen hebben te vertoonen,

Op Vrijdag den 3den Februarij 1837,

PRECIOSA, of *het Spaansch Huishoudje*, Romantisch Tooneelspel in vier bedrijven, met Dansen en Koren, naar aanleiding van het hoogduitsch voor het Nederlandsche Tooneel bewerkt door den Heer *Kenbhoven*, muzijk van *C. Maria von Weber* (nooit alhier vertoond), voorzien van geheel nieuwe, expresselijk daartoe vervaardigde Decoratien, Costumes, Heidensche Dansen, Koren, Optogten en verder groot en uitgebreid Spectakel.

Precies ten zes uren op het Tooneel.

VERKOOPING VAN BOOMEN

TE *ZEVENBERGEN*.

A. VAN DE WERK, Notaris te *Zevenbergen*, zal, aldaar aan den Hoek, op Maandag den 6den Februarij 1837, des voormiddags om 10 ure, publiek, op dag. Verkoopen:

29 kavels GLIMEN- en ESCHEN BOOMEN, staande op de Heeren van den Graaf van Manbooy, onder *Zevenbergen*, hebbende eene dikte van 6 tot 8 palmen nog kruis, en van 8 tot 10 ellen stam.

STOOM-VAART

PRINSES MARIANNE.

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

Februarij 1837.

Van Middelburg.		Van Rotterdam.	
Zondag 5,	's morgs 4 uren	Dingsdag 7,	's morgs 6 uren
Donderd. 9,	» 6 »	Vrijdag 10,	» 7 »

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.